

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: T. J. A.,
nar.,
státní příslušnost: Nigérie,

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,**
Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort,
sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2023, č. j. KRPA-348839-22/ČJ-2023-000022-ZZC,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o prodloužení doby jeho zajištění dle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění, a to o 19 dnů.
2. Žalobce v žalobě namítl nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud jde o důvody prodloužení jeho zajištění, argumentace žalovaného byla v tomto ohledu dle žalobce značně neurčitá. Žalobce má za to, že mu nezbylo, než si důvody prodloužení zajištění domýšlet, nebylo mu sděleno, co způsobuje průtahy v řízení. Žalovaný neuvedl, jaké kroky

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

byly doposud ve věci žalobce činěny směrem k realizaci vyhoštění a ukončení omezení žalobce na svobodě. Zajištění nepředstavuje správní trest, jeho účelem je zabezpečení realizace správního vyhoštění, výkonu rozhodnutí. Žalovaný neuvedl v rozhodnutí ani kroky, které hodlá učinit v době prodloužení zajištění. Netransparentnost žalovaného je dle žalobce v rozporu se základními zásadami právního řádu ČR, je rovněž v rozporu s judikaturou. Žalovaný nadbytečně argumentoval způsobem, jako by se jednalo o prvotní zajištění. Rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Žalovaný se dále dle žalobce nedostatečně vypořádal s možností uložení zvláštních opatření podle § 123b odst. 4 zákona o pobytu cizinců, zejména dle písm. a), c) a d). Žalobce nesouhlasí s tím, že by svým dalším pobytem na území ČR mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Nedodržoval sice povinnosti, které mu byly uloženy dřívějšími rozhodnutími, ale je nutno vzít v úvahu důvody, proč se žalobce tohoto jednání dopouští. Snažil se nikoli narušovat veřejný pořádek, ale z omluvitelného pudu sebezáchovy se vyhnout nucenému návratu do vlasti, kde mu z důvodů etnických bojů a nepokojů hrozí újma na zdraví či dokonce na životě. Žalobce poukázal dále na to, že sice neopustil ČR, ale před správními orgány se neskrýval, sám se k nim naopak dostavoval, což svědčí dle něj o jeho spolupráci s těmito orgány. Žalobce nesouhlasí s tím, že by se u něj uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 4 písm. a) zákona minulo účinkem. Žalobce sice v minulosti nedodržoval mu uložené opatření dle § 123b odst. 4 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nicméně pokud by mu byly vysvětleny příslušné podmínky a postupy, napříště by zvláštní opatření již dodržoval. Žalovaný měl též možnost uložit zvláštní opatření dle písm. d), nebyla zde dána žádná překážka. Žalobce se dlouhodobě zdržuje na stejné adrese, nebyla by zde nutná žádná aktivita z jeho strany, vyjma přítomnosti v bytě, kontrola uložené povinnosti by spočívala výhradně na policii, čímž by se eliminovalo riziko nedodržování opatření. Dle žalobce byl dále protichůdný výrok žalovaného o tom, že má na území ČR žalobce bratra, na kterém není závislý. Kritérium závislosti či sdílení domácnosti ve vztahu k přítomnosti rodiny na území zákon o pobytu cizinců nezná.

3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že u žalobce byly naplněny důvody pro prodloužení zajištění o 19 dní, rozhodnutí bylo řádně odůvodněno. K přípravě a realizaci správního vyhoštění je příslušné Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“), které zajišťuje letenku nebo vyjednává průvoz žalobce přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčené státy, dále komunikuje s daným státem ohledně vzetí cizince zpět. Žalovaný uvedl, že vycházel z vyjádření ŘSCP ze dne 7. 11. 2023, na základě kterého dospěl k závěru, že byla podniknuta veškerá potřebná opatření k úspěšné realizaci správního vyhoštění žalobce, který bude dne 5. 12. 2023 letecky vyhoštěn do Nigérie, tj. dané nastane v době prodloužení zajištění o 19 dnů. K námitce neuložení zvláštních opatření žalovaný uvedl, že důvod pro jejich uložení u žalobce nenalezl. Poukázal na předpoklady uložení zvláštních opatření, které u žalobce nebyly naplněny, rovněž poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 20/2016 – 38. Dle žalovaného prizmatem správního vyhoštění je ukončit nežádoucí pobyt žalobce na území, při naplnění skutkové podstaty dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je bez významných okolností v podstatě vyloučeno aplikovat zvláštní opatření za účelem vycestování.
4. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
5. Dle úředního záznamu ze dne 19. 10. 2023 bylo hlídkou v rámci pobytové kontroly žalobce zjištěno, že má žalobce v cestovním dokladu vylepené výjezdní příkazy, poslední platný do

27. 9. 2023, jiné povolení k pobytu žalobce nepředložil. Lustrací bylo dále zjištěno, že se žalobce nachází v evidenci ENO.

6. V rámci podání vysvětlení žalobce k dotazu, na jaké adrese se zdržuje a zda ji hlásil jako adresu pobytu, sdělil, že bydlí na adrese X. Má nájemní smlouvu a adresu nahlásil na policii. K dotazu, z jakého důvodu opakovaně nevycestoval, když mu byla tato povinnost uložena, uvedl, že nevycestoval proto, že má problém v Nigérii, který popsal v rámci správního řízení o správním vyhoštění. Jeho zdravotní stav je dobrý. Finanční prostředky na složení finanční záruky nemá, má maximálně prostředky na cestu domů, nemá ani nikoho, kdo by záruku složil za něj. Přechodnou adresu pobytu má v ČR. Pokud by vycestoval do Nigérie, hrozilo by mu tam uvěznění z důvodu, že je aktivista za lidská práva v Nigérii. Manželka a dva synové žalobce jsou v Nigérii, žalobce je s nimi v kontaktu.
7. Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 5. 2023, č. j. KRPA-77799-23/ČJ-2023-000022-SV, bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 9 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU v délce 3 roky. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které však bylo pro opožděnost zamítnuto, rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo dne 20. 5. 2023 právní moci.
8. Dne 19. 10. 2023 bylo žalovaným vydáno rozhodnutí č. j. KRPA-348839-11/ČJ-2023-000022-ZZC, kterým bylo rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.
9. Napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o prodloužení zajištění žalobce podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, a to o 19 dnů.
10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
12. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
13. Žalobce předně namítl nedostatečné odůvodnění napadeného rozhodnutí, pokud jde o důvody prodloužení jeho zajištění, argumentace žalovaného byla v tomto ohledu dle žalobce neurčitá. Žalovaný podle žalobce neuvedl, jaké kroky byly doposud ve věci činy směřem k realizaci vyhoštění a ukončení omezení žalobce na svobodě, zmíněny nebyly ani kroky, které budou následovat do budoucna. Tuto námitku soud jako důvodnou neposoudil.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

14. Soud úvodem konstatuje, že zajištění představuje mimořádné opatření, při němž dochází k zásadnímu omezení osobní svobody jedince. Je proto přípustné toliko při splnění podmínek uvedených v zákoně o pobytu cizinců a návratové směrnici, musí však především vyhovovat i požadavkům definovaným ústavním pořádkem České republiky (čl. 8 Listiny, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech).
15. V rozsudku č. j. 1 Azs 143/2020 - 48 ze dne 13. 8. 2020 Nejvyšší správní soud mimo jiné připomněl, jaké požadavky musí být naplněny, aby bylo možné využití zajištění jako prostředku ospravedlnit. Prodloužení zajištění je možné tehdy, jestliže vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150). Zajištění musí především sledovat vymezený účel, kterým je v případě žalobce realizace správního vyhoštění. Dále platí, že zajištění nesmí přesáhnout přiměřenou dobu vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03). Dále Nejvyšší správní soud poukázal na nezbytnost vedení řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí. Uvedl konkrétně, že: *„Podle Evropského soudu pro lidská práva lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ospravedlnit pouze probíhajícím vyhošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Je tedy nutné posuzovat, zda délka řízení o vyhoštění nebyla nepřiměřeně dlouhá (rozhodnutí velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 15. 11. 1996 ve věci Chahal proti Spojenému království, stížnost č. 22414/93). Správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvajících zajištění byly ospravedlnitelné. Pokud však tento řádný postup směřující k vyhoštění cizince nepřetrvává po celou dobu zajištění bez rozumného důvodu, zajištění cizince přestává být oprávněné (rozhodnutí ESLP ze dne 11. 10. 2011 ve věci M. a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 41416/08).“*
16. Aby bylo možné přistoupit k zajištění (prodloužení zajištění) za účelem realizace správního vyhoštění, je tedy nezbytné, aby správní řízení o vyhoštění bylo vedeno řádně a aby žalovaný postupoval náležitě svědomitě. Jak rovněž uvedl Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku: *„Při přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli. Není přípustné, byl-li cizinec jednou zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, aby mohl správní orgán jeho zajištění libovolně prodloužovat až do maximální délky zajištění uvedené v § 125 zákona pouze s odkazem na to, že trvají obavy, že by mohl mařit účel správního vyhoštění. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v řízení o vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k vyhoštění dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat.“*
17. Jedním z předpokladů řádného postupu žalovaného je kvalitní a dostačující odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 – 79: *„Správní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále*

lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své přezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil (§ 78 odst. 1 in fine s. ř. s.).“

18. Co se týče nyní řešené věci a kroky, které již byly učiněny, byly tyto žalovaným avizovány v rozhodnutí o prvotním zajištění žalobce, kdy v tomto ohledu je nedůvodná rovněž námitka žalobce, že žalovaný v nynějším rozhodnutí nadbytečně argumentoval obdobně jako v rozhodnutí původním. Vzhledem k tomu, že se u žalobce jednalo o rozhodnutí o prodloužení zajištění, bylo naopak na místě, aby žalovaný závěry původního rozhodnutí zohlednil a v rámci svého dalšího odůvodnění z nich vyšel.
19. V rozhodnutí o zajištění žalobce žalovaný podrobně popsal, jaké kroky budou ve věci žalobce učiněny. Uvedl, že stanovená doba zajištění v délce 30 dnů odpovídá předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Bylo přihlédnuto k době potřebné pro vyřízení přepravních dokladů, kdy ŘSCP jako příslušný správní orgán obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy EU, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčený stát, komunikuje též s domovským státem cizince o jeho vzetí zpět, doba zajištění těchto náležitostí se pohybuje kolem 30 dnů, žalovaný uvedl, že je přesvědčen, že je stanovená délka zajištění přiměřená. Dále bylo uvedeno, že z běžné praxe je žalovanému známo, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad realizace jeho vyhoštění z území členských států EU ve stanovené době trvání zajištění, neexistuje překážka trvalejší povahy, která by jeho vyhoštění bránila. Žalovaný též uvedl, že byla zhodnocena možnost zpětné integrace žalobce a vedení života v jeho zemi původu. Žalovaný dospěl k závěru, že správní vyhoštění lze realizovat. Žalobce nesdělil žádnou relevantní překážku správního vyhoštění a dále bylo vycházeno z rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce ze dne 5. 4. 2023, dle kterého je správní vyhoštění žalobce možné, a to dle závazného stanoviska MV ČR ze dne 5. 4. 2023. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti ohledně toho, že by měl být ve vlasti vystaven skutečnému nebezpečí dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Je ženatý, jeho děti se nachází v zemi původu. Nebylo zjištěno, že by ukončení pobytu žalobce na území bylo nepřiměřené z hlediska zásahu do žalobcova soukromého či rodinného života. Vycestování žalobce nebrání ani jeho zdravotní stav.
20. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že dne 7. 11. 2023 obdržel vyjádření ŘSCP, dle kterého byl s žalobcem několikrát proveden pohovor ze strany pracovníků MV ČR, kdy však žalobce svůj dobrovolný návrat do Nigérie opakovaně odmítl. Na základě toho ŘSCP dále sdělilo, že realizace správního vyhoštění žalobce proběhne v doprovodu policistů ŘSCP, oddělení doprovodu letadel v rámci návratové operace agentury FRONTEx dne 5. 12. 2023 s tím, že pořádající zemí je Německo. ŘSCP proto doplnilo, že vzhledem k těmto skutečnostem nebude možné provést realizaci správního vyhoštění ve stávající lhůtě pro zajištění.
21. Na straně 8 napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že o prodloužení zajištění o 19 dnů bylo rozhodnuto s přihlédnutím k předpokládané složitost přípravy výkonu správního vyhoštění. Žalovaný uvedl, že je povinen zajistit ve věci potřebné náležitosti nezbytné k realizaci vyhoštění, aby bylo uskutečnitelné v době zajištění. Žalovaný poukázal na

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

vyjádření ŘSCP ze dne 7. 11. 2023 a konstatoval, že vzhledem k tam uvedeným závěrům existuje reálný předpoklad, že v prodloužené době zajištění již bude moci být účel rozhodnutí naplněn a žalobce bude moci být vyhoštěn do Nigérie, tím bude ukončen jeho neoprávněný pobyt na území ČR a v schengenském prostoru. Dobu prodloužení zajištění o 19 dnů žalovaný shledal přiměřenou.

22. Z uvedeného souhrnu je dle soudu zjevné, že žalovaným byl požadavek na uvedení očekávaných kroků pro realizaci správního vyhoštění naplněn. Žalovaným bylo uvedeno v prvním rozhodnutí o zajištění, jaké kroky budou činěny, tyto byly následně provedeny a dále popsány v rozhodnutí o prodloužení zajištění, ve kterém byly zároveň uvedeny důvody pro další žalobcovo zajištění včetně dalších potřebných náležitostí, které budou ze strany žalovaného, potažmo ŘSCP zajišťovány a vyřizovány. Bylo konstatováno, že s ohledem na opakované odmítnutí dobrovolného návratu do vlasti ze strany žalobce bude přistoupeno k jeho vycestování za doprovodu policie dne 5. 12. 2023, kdy bude žalobce z území vyhoštěn. Soud se neztotožňuje s námitkou, že by rozhodnutí žalovaného bylo netransparentní, dle soudu je z něj naopak jednoznačně zřejmé, z jakého důvodu bylo k prodloužení zajištění přistoupeno a z jakého důvodu byla stanovena doba prodloužení zajištění právě o 19 dnů. Takto stanovenou délku prodloužení zajištění soud neshledal nikterak nepřiměřenou výše uvedeným okolnostem případu, kdy byla stanovena s ohledem na datum plánovaného odjezdu žalobce. Bylo možné očekávat, že se dne 5. 12. 2023 uskuteční žalobcovo správní vyhoštění, nic bez dalšího nenásvědčovalo tomu, že by tomu tak nemělo být. Účelem zajištění je vytvoření podmínek pro vycestování, přičemž případ žalobce není v tomto ohledu nikterak výjimečný. Soud neshledal žádné zásadní pochybení. Podmínky pro vycestování byly žalovaným adekvátně vytvořeny, žalovaný činil veškeré potřebné kroky, které ve svém rozhodnutí řádně zdůvodnil, což platí i o postupu ŘSCP.
23. Co se týče námítky nedostatečného posouzení možnosti uložení zvláštních opatření, soud uvádí, že zvláštní opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění.
24. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve znění do 30. 6. 2023 *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“)* cizincem, kterému je *zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
25. Již v rozhodnutí o zajištění žalobce se žalovaný zabýval tím, zda by žalobci bylo možné na místo zajištění uložit některé ze zvláštních opatření, kdy však žalovaný dospěl k negativnímu závěru, neboť konstatoval, že v případě žalobce existuje nebezpečí, že výkon rozhodnutí zmaří. Dle žalovaného předchozí jednání žalobce demonstruje, co si myslí o

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

právním řádu ČR. Žalobce neplnil uložené povinnosti, neskýtá záruku budoucí možné spolupráce. V tomto ohledu žalovaný poukázal na skutečnost, že v rámci rozhodnutí o správním vyhoštění bylo žalobci uloženo také zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, které však nebylo žalobcem plněno. Žalobce se ke splnění povinnosti nedostavil dne 8. 5. 2023, 11. 5. 2023, 15. 5. 2023, 18. 5. 2023 ani 22. 5. 2023. Ve stanovené době žalobce nevystavoval. Dle žalovaného žalobce tímto jednoznačně demonstroval, že nehodlá zdejší právní předpisy dodržovat, kdy nadto přicestoval na území ČR opakovaně v době, kdy měl zakázán pobyt. Dále žalovaný uvedl, že žalobce neměl sjednáno zdravotní pojištění ani platnou a hlášenou adresu pobytu. Aplikaci zvláštních opatření proto žalovaný u žalobce vyloučil. V této souvislosti soud poznamenává, že nové znění § 123b odst. 1 zákona o pobyt cizinců platné od 1. 7. 2023 nemá na závěry žalovaného žádný vliv, neboť podstata ukládaných opatření je stejná jako ve znění zákona do 30. 6. 2023.

26. K možnosti dle písm. a) žalovaný v rozhodnutí o zajištění žalobce uvedl, že se neztotožňuje s tím, že by žalobce tuto povinnost plnil vzhledem k tomu, že zde nemá žádný povolený pobyt. Nemá zde stálou adresu, kdy sice sdělil, že žije na adrese X, ale tuto adresu nikam nehlásil. Nemá rovněž ani nájemní smlouvu a k dané adrese nemá žádný bližší vztah. Rovněž žalovaný dodal, že žalobce nemá na území ČR žádný majetek. K možnosti dle písm. b) žalovaný poukázal na výpověď žalobce, kde uvedl, že nemá dostatečné prostředky na složení finanční záruky a doplnil, že tyto prostředky nemá ani žádná jiná osoba, která by je mohla za něj složit. K možnosti dle písm. c) žalovaný konstatoval, že žalobce již v minulosti toto uložené opatření nedodržoval, poukázal na porušování právních předpisů ze strany žalobce a dodal, že jeho vycestování nelze očekávat. Žalovaný nenalezl důvod ani pro uložení zvláštního opatření dle písm. d), k čemuž poukázal na to, že žalobce opakovaně neoprávněně vstupoval na území členských států EU přes zákaz pobytu.
27. V rozhodnutí o prodloužení zajištění žalovaný odůvodnil nemožnost uložení zvláštních opatření žalobci obdobným způsobem. V tomto ohledu soud poznamenává, že neshledává pochybení, pokud žalovaný převzal své předchozí závěry, neboť k jejich změně zde nebyl dán žádný důvod. Situace žalobce se, pokud jde o možnost uložení zvláštních opatření, v ničem nezměnila, skutečnosti uváděné v původním rozhodnutí žalovaného byly nadále platné. Námitku žalobce, že se žalovaný dostatečně nezabýval možností uložení zvláštních opatření žalobci, soud důvodnou neshledal.
28. Žalovaný se adekvátním způsobem vyjádřil k tomu, z jakého důvodu nebylo možné žalobci uložit namítané zvláštní opatření dle písm. a), c) a d) a rovněž dle písm. b). Žalobce v této souvislosti dále namítl, že nesouhlasí s tím, že by svým dalším pobytem na území ČR mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. K tomu dodal, že sice v minulosti nedodržoval povinnosti, které mu byly uloženy dřívějšími rozhodnutími, ale je dle něj nutno vzít v úvahu důvody, proč se žalobce tohoto jednání dopouštěl. Snažil se nikoli narušovat veřejný pořádek, ale z omluvitelného pudu sebezáchovy se vyhnout nucenému návratu do vlasti, kde mu z důvodů etnických bojů a nepokojů hrozí újma na zdraví či dokonce na životě. Žalobce poukázal dále na to, že sice neopustil ČR, ale před správními orgány se neskrýval, sám se k nim naopak dostavoval, což svědčí dle něj o jeho spolupráci s těmito orgány. Pokud by mu byly vysvětleny příslušné podmínky a postupy, napříště by zvláštní opatření již dodržoval.
29. K tomu soud uvádí, že se s touto argumentací žalobce neztotožňuje. Ze strany žalobce soud neshledává dostatečné záruky, pokud jde o to, že by napříště opatření dodržoval, jestliže v minulosti uložené opatření (opakovaně) porušoval, jak žalovaný správně zohlednil.

S ohledem na to, že žalobce uložené opatření nedodržoval, je naopak na místě otázka, proč by je nyní dodržovat měl. Odůvodnění žalobce, že by opatření respektoval, pokud by mu byly vysvětleny jeho podmínky, soud nepovažuje za relevantní, z ničeho neplyne, že by žalobci nebyly podmínky prve uloženého opatření známy. Pokud žalobce poukazuje na to, že zde nebyla žádná překážka pro uložení zvláštního opatření dle písm. d), kdy se žalobce dlouhodobě zdržuje na stejné adrese, nebyla by zde nutná žádná aktivita z jeho strany, vyjma přítomnosti v bytě, kontrola uložené povinnosti by spočívala výhradně na policii, čímž by se eliminovalo riziko nedodržování opatření, soud uvádí, že předpokladem možnost uložení zvláštních opatření je spolehlivost dotyčného, pokud jde o jejich plnění. Pakliže žalobce sám zmiňuje, že by u něj bylo třeba kontroly ze strany policie, aby se zabránilo nedodržování opatření, jeho důvěryhodnosti takové tvrzení též nesvědčí. Žalobci byla v minulosti uložena povinnost se sám policii hlásit, kdy je pravdou, že pokud by žalobci byla nyní uložena povinnost pobývat na příslušném místě, kde by byl kontrolován policií, nemusel by se sám nikam aktivně dostavovat, nicméně se nelze na základě ničeho spoléhat na to, že by žalobce na příslušném místě skutečně pobýval, kdy, jak zmínil žalovaný, žalobce k jeho adrese pobytu nic neváže. I kdyby žalobce skutečně měl v úmyslu na sdělené adrese nadále pobývat, nemůže tato skutečnost na závěrech žalovaného o neúčelnosti uložení zvláštních opatření nic změnit vzhledem k tomu, že zde žalobce neměl žádné oprávnění k pobytu a s ohledem na nedodržování dříve stanovených povinností.

30. Nedůvodná je i argumentace ve vztahu k tomu, že je nutno zohlednit důvody, proč žalobce nevycestoval, kdy k tomuto poukázal na situaci v Nigérii. Pokud tímto měl žalobce na mysli, že rozhodnutí o zajištění (prodloužení) nereflektovalo situaci v jeho zemi původu, tak obě rozhodnutí žalovaného tuto skutečnost řádně zohlednila, byla zkoumána v rámci zjišťování existence překážek vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců.
31. Hodnocení bezpečnosti návratu dotyčného je podstatné především z hlediska rozhodování o správním vyhoštění žalobce. Samotným rozhodnutím o prodloužení zajištění není žalobci ukládána povinnost vycestovat. Soud si v této souvislosti dovoluje odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2019, č. j. 3 Azs 193/2018 – 25, dle kterého: *„Nejvyšší správní soud si je vědom závěrů stěžovatelem (i krajským soudem) citovaného usnesení rozšířeného senátu č. j. 7 As 79/2010-150, přičemž považuje za vhodné poukázat na bod [25] tohoto usnesení, z něhož vyplývá, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uloženo správní vyhoštění či má jinak nuceně vycestovat z území. V řízení o zajištění jde pouze o vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území. V této souvislosti nelze také opomenout, že časový prostor pro řízení o zajištění cizince je velmi omezený.“*
32. Podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150: *„má správní orgán povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné.“*
33. Žalovaný se možnými překážkami realizace správního vyhoštění dle § 179 zákona o pobytu cizinců ve vztahu k zajištění zabýval detailně v rozhodnutí o žalobcově zajištění. V něm zmínil, že žalobce v řízení uvedl, že v zemi původu mu hrozí nebezpečí ve formě případného

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

zatčení a stíhání, kdy by šel do vězení a mohlo by se cokoli stát. Neuvedl však, že by mu hrozilo nelidské či ponižujícího zacházení, trest smrti nebo pronásledování. Žalovaným bylo odkázáno na závazné stanovisko ze dne 5. 4. 2023 vydané MV ČR pod ev. č. ZS55652 a dále na přidružená sdělení. Dále žalovaný uvedl, že vnímá skutečnosti sdělené žalobcem, který se opakovaně odkazuje na politickou situaci v Nigérii a nemožnost vycestovat s tím, že odcestoval z politických důvodů, avšak tato argumentace byla žalovaným označena za lichou s tím, že žalobce v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že zkoušel na území žít s přítelkyní, se kterou plánoval svatbu, aby zde mohl zůstat. Dále potvrdil, že důvodem odjezdu z vlasti bylo pozvání bratra, žalobce též sdělil, že o mezinárodní ochranu přišel požádat po skončení víza, aby se vyhnul správnímu vyhoštění. Žalovaný také podotkl, že žalobci byl bez jakýchkoli problémů vytaven cestovní doklad. V napadeném rozhodnutí žalovaný rovněž překážky ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců nenalezl.

34. K námitce, že žalovaný do odůvodnění začlenil mj. protichůdný výrok o tom, že má na území ČR bratra, na kterém není závislý, kdy posouzení závislosti či sdílení domácnosti zákon o pobytu cizinců nespojuje s pobytem rodinných příslušníků na území, soud uvádí, že žalovaný zmínil rodinné vazby žalobce v obou svých rozhodnutích týkajících se žalobcova zajištění. Těmito vazbami se žalovaný zabýval ve vztahu ke zjištění možných překážek žalobcova správního vyhoštění, jak bylo výše uvedeno. Přestože rodinné vazby v rozhodnutí týkajícího se zajištění primárně předmětem posouzení nejsou, žalovaným byly reflektovány pro případ, že by byly zjištěny nějaké závažné důsledky, které by žalobcovo vycestování mohlo mít. U žalobce nebyla v tomto směru shledána žádná mimořádnost, kdy bylo naopak zjištěno, že žalobce je ženatý a má dvě děti, přičemž celá jeho rodina žije v Nigérii. Co se týče bratra žalobce, ani ve vztahu k němu nebyla žalovaným zjištěna žádná výjimečná okolnost.
35. Soud neshledal důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, proto ji jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
36. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 8.12. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.

soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.